

Tài liệu tư vấn phát triển “Hướng dẫn bổ sung chương trình ngữ văn tiếng Trung Quốc (dành cho học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ)”

Trích yếu

Lời nói đầu

- Phần này khái quát về bối cảnh ra đời của **Tài liệu tư vấn về phát triển Hướng dẫn bổ sung chương trình ngữ văn Trung Quốc (dành cho học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ)**, bước đầu kiến nghị 4 phương án về việc sắp xếp chương trình học tập tiếng Trung dành cho những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ: **hòa nhập vào lớp học tiếng Trung, chuyển tiếp và tiếp nối, học tập như ngôn ngữ thứ hai, áp dụng tổng hợp những phương án trên.**

Chương 1 **khái luận**

- Chương trình đào tạo môn ngữ văn Trung Quốc do Hội đồng phát triển chương trình môn học Hồng Kông đề ra đã cung cấp khung chương trình học tập linh hoạt và rộng rãi, thích hợp với tất cả học sinh tiểu học và trung học Hồng Kông. Các trường học nên dựa vào khung chương trình đào tạo do trung ương đề ra để điều chỉnh chương trình của trường mình nhằm đáp ứng nhu cầu học tập đa dạng hóa của học sinh.
- Mục đích của việc phát triển hướng dẫn bổ sung này là bổ sung thêm nguyên tắc, sách lược và kiến nghị để thực hiện chương trình đào tạo ngữ văn Trung Quốc tùy theo môi trường học tập của những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ trên cơ sở khung chương trình đào tạo chung.
- Theo thống kê, tại Hồng Kông, ngôn ngữ thông dụng của những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ chủ yếu có 5 loại là tiếng Urdu, tiếng Anh, tiếng Nepal, tiếng Tagalog và tiếng Hindi.
- Chính sách giáo dục ngữ văn của Hồng Kông nhằm nâng cao khả năng sử dụng hai thứ tiếng (tiếng Trung và tiếng Anh) và ba loại ngôn ngữ (tiếng Quảng Đông, tiếng Phổ thông và tiếng Anh). Trong xã hội và lớp học đào tạo tiếng Trung ở Hồng Kông sử dụng tiếng Quảng Đông và chữ phồn thể một cách phổ biến. Những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ học tập tiếng Quảng Đông và chữ phồn thể sẽ dễ hòa nhập với xã hội, phù hợp với lợi ích của họ.

Chương 2 **Tiếng Trung và việc học tiếng Trung**

- Tiếng Trung hiện đại có những đặc điểm chính như sau: sử dụng chữ đơn âm tiết, phân biệt ý nghĩa từ bằng thanh điệu, ít có biến đổi về hình thái của từ, trật tự các thành phần câu (chủ ngữ, vị ngữ, tân ngữ), sử dụng lượng từ, thành phần tu sức đặt trước thành phần được tu sức, chỉ có phụ âm đơn...
- Do sự khác nhau giữa tiếng mẹ đẻ và tiếng Trung nên những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ thường gặp phải những khó khăn về hình thái của chữ Hán, thanh điệu, từ vựng, lượng từ và trật tự từ...

Chương 3 Kinh nghiệm học tập tiếng Trung của học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ

8. Nhằm mục đích phát triển *Hướng dẫn bổ sung chương trình ngữ văn Trung Quốc (dành cho những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ)*, chúng tôi đã ủy thác cho các chuyên gia và học giả đi nghiên cứu thực tế và khảo sát kinh nghiệm giảng dạy tiếng Trung như ngôn ngữ thứ hai ở những nơi khác nhau, làm cơ sở đưa ra những đề nghị cho phương án xây dựng chương trình đào tạo.
9. Kinh nghiệm học tiếng Trung thành công của các học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ bao gồm: lên lớp tập thể, xây dựng môi trường ngôn ngữ, được nhận xét thường xuyên, rèn luyện kỹ năng phản ứng nhanh. Những vấn đề chính được quan tâm là: cơ hội được giáo dục, kì vọng đối với việc học, các bước học tập, tính thiết thực của chương trình học, thi cử và đầu ra, văn hóa dân tộc đa dạng, sự ủng hộ của gia đình cũng như sự giao lưu với mọi người...
10. Hiện có những biện pháp hỗ trợ như sau: trường học chỉ định, các loại trợ cấp, chương trình chuyển tiếp, chương trình thích ứng, chương trình khởi động, chương trình phát triển chuyên ngành giáo viên, mạng lưới giao lưu nhà trường, dịch vụ hỗ trợ tại trường, trung tâm học tập ngữ văn Trung Quốc, kế hoạch tiền quỹ giáo dục chất lượng cao...
11. Việc nhà trường điều tiết tính thực tiễn của nội dung chương trình, có thể khái quát thành ba hình thức là hòa nhập vào lớp học tiếng Trung, chuyển tiếp và tiếp nối, học tập như ngôn ngữ thứ hai.

Chương 4 Những kiến nghị chính, dựa trên kinh nghiệm và nghiên cứu hiện có

12. Phương án xây dựng chương trình để các trường tự do lựa chọn

- **Phương án thứ nhất: hòa nhập vào lớp học tiếng Trung**

Thuyết minh về phương án: những học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ lên lớp cùng với những học sinh mà tiếng Trung là tiếng mẹ đẻ. Bởi vì không chỉ trong việc học tiếng Trung mà còn một số nhu cầu khác nên nhà trường ngoài cung cấp kiến thức trên giảng đường còn phải tiến hành dạy phụ đạo có tính trọng tâm về các mặt khác nhau nhằm giúp các học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ có thể hoà nhập với lớp học tiếng Trung.

Điều kiện thực hiện: những học sinh từ nhỏ đã đến Hồng Kông và được tiếp xúc với tiếng Trung, được học trường mầm non tiếng Trung, phần lớn đều có khả năng theo học bằng tiếng Trung.

Ưu điểm: có môi trường ngôn ngữ tiếng Trung phong phú, cùng hợp tác hỗ trợ, hòa hợp dân tộc, hòa nhập các loại văn hóa.

Thử thách: các học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ cùng lên lớp tiếng Trung với các học sinh mà tiếng mẹ đẻ là tiếng Trung, thì nhà trường phải phụ đạo thêm ngoài giờ học, phải kỳ thi phân loại.

- **Phương án thứ hai: chuyển tiếp và tiếp nối**

Thuyết minh về phương án: đối với học sinh mà tiếng Trung không phải là ngôn ngữ mẹ đẻ, sau khi rời khỏi lớp học, cần phải tổ chức các khoá học ngắn hạn (khoảng từ vài tháng đến một năm) học tập trung, nhanh chóng nâng cao trình độ

tiếng Trung để có thể lên lớp học tiếng Trung cùng với các bạn đồng học khác.

Điều kiện thực hiện: Học sinh ở tuổi thanh thiếu niên mới sang HK, tiếp xúc tiếng Trung muộn, đồng thời lại có chí tiếp tục học lên cao hơn tại HK, cũng như tìm kiếm việc làm mà yêu cầu thành thạo tiếng Trung.

Ưu điểm: học tập tập trung, củng cố vững kiến thức cơ sở, khắc phục khó khăn, có đủ thời gian để thích ứng, cho phép người học bắt đầu ở trình độ thấp.

Thách thức: phải có kỳ thi phân loại, ban đầu phải học từ lớp cơ bản.

- **Phương án thứ ba, học tập như ngôn ngữ thứ hai**

Thuyết minh về phương án: học tập như ngôn ngữ thứ hai, chú trọng đến khả năng giao tiếp bằng tiếng Trung, tận dụng môi trường sống hàng ngày.

Các điều kiện thực hiện: Đối với học sinh từ nước ngoài trở về HK, thời gian cư trú ngắn, có dự định sau khi tốt nghiệp sẽ rời HK, trình độ tiếng Trung không cao, không có nhu cầu học tiếp hoặc tìm việc tại HK; hoặc những học sinh ở tuổi thanh thiếu niên mới đến HK, tiếp xúc với tiếng Trung muộn, đồng thời cũng không có mong muốn học tiếp hoặc tìm những việc làm đòi hỏi thành thạo tiếng Trung tại HK.

Ưu điểm: nội dung học tập tương đối đơn giản, học tập tập trung vào giao lưu và ứng dụng, cho phép trình độ học tập thấp và lựa chọn phạm vi học tập tương đối hẹp.

Thử thách: kết quả học tập chỉ có thể đáp ứng nhu cầu giao tiếp cơ bản của xã hội

- **Phương án thứ tư: Vận dụng tổng hợp các phương án trên**

Thuyết minh về phương án: nhà trường có thể phải phát triển nhiều phương án xây dựng chương trình, sử dụng tổng hợp các phương pháp để đáp ứng những nhu cầu, nguyện vọng khác nhau của học sinh trong cùng một trường mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ.

Các điều kiện thực hiện: Nhà trường tiếp nhận nhiều học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ, học sinh có nhiều hoàn cảnh khác nhau, yêu cầu và mong muốn của phụ huynh học sinh cũng khác nhau, trình độ tiếng Trung của học sinh không đồng đều.

Ưu điểm: Có thể đáp ứng được nhu cầu của những học sinh đặc biệt bằng những giáo trình khác nhau.

Thử thách: Cần nhiều nguồn lực đầu tư, đồng lòng hợp sức, áp dụng các Phương án xây dựng chương trình khác nhau để thỏa mãn các mục tiêu và nhu cầu khác nhau của học sinh.

13. Đầu ra đa dạng của các học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ (Kiến nghị về phương án xây dựng chương trình, đánh giá và phối ứng đầu ra, mời xem lược đồ tham khảo ở phần sau.)

Những văn bằng chứng chỉ có thể có được: Kỳ thi trung học toàn khu vực HK (HKCEE), kỳ thi trình độ cao đẳng toàn khu vực HK(HKALE), Bằng tú tài HK (HKDSE) tương lai; Bằng giáo dục phổ thông(GCE), Bằng giáo dục trung học phổ thông quốc tế(IGCSE), Bằng giáo dục trung học phổ thông(GCSE)

14. Ủng hộ hơn nữa và tiếp tục cung cấp nguồn lực cho nhà trường.

- Phát triển nguồn chương trình phù hợp với học sinh mà tiếng Trung không phải là tiếng mẹ đẻ: Chữ, từ cơ bản, phần mềm tự học, các chương trình mẫu do nhà trường điều chỉnh, mẫu học và dạy, tài liệu học tập, công cụ đánh giá quá trình học tập.

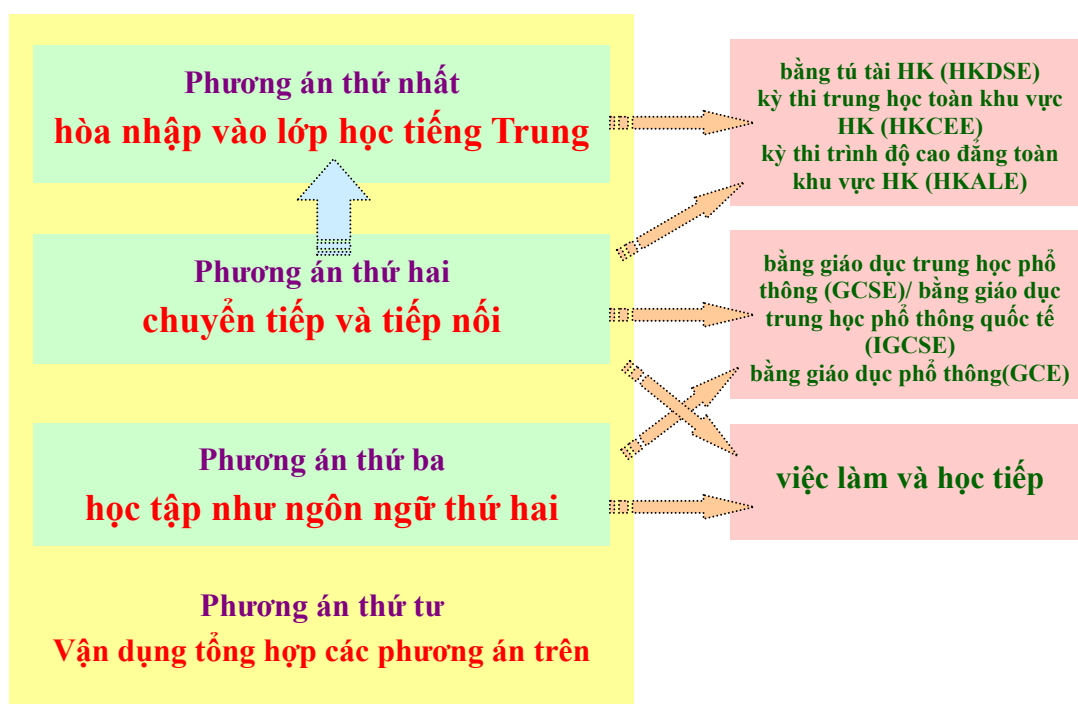
v.v...

- Tiếp tục hỗ trợ tại trường.
- Tăng cường kế hoạch hợp tác với các trường đại học, cao đẳng, cũng như những tổ chức phi chính phủ khác.
- Tiếp tục mở những chương trình phát triển chuyên ngành của giáo viên.

Chương 5 giám sát và đánh giá

15. Sở giáo dục sẽ tiếp tục hợp tác với nhân sĩ các giới trong xã hội, giám sát tình hình thực hiện các ý kiến, tiến hành phát triển và nghiên cứu nhiều đề tài, ví dụ: phát triển các chương trình chuyển tiếp và tiếp nối, giám sát tài liệu học tập, tìm hiểu trình độ tiếng Trung của những học sinh mà tiếng mẹ đẻ không phải là tiếng Trung, phát triển công cụ kiểm tra trình độ, xây dựng tài liệu mang tính hệ thống, điều chỉnh hiệu quả thực tế các sách lược phát triển.

Phương án sắp xếp chương trình, đánh giá và đầu ra

Sở giáo dục chính quyền đặc khu hành chính HK tháng
1 năm 2008

Đây là bản dịch, nếu hàm ý của những từ khác với bản tiếng Trung, xin lấy bản tiếng Trung làm chuẩn.